

Metodyka prowadzenia obserwacji występowania paciornicy gruszowianki (*Contarinia pirivora* Ril.)

Paciornica gruszowianka *Contarinia pirivora* Ril. to muchówka (Diptera) z rodziny pryszczarkowatych (Cecidomyiidae).

Występowanie i rośliny żywicielskie

Paciornica gruszowianka występuje w Europie, USA, Kanadzie, Australii, Japonii i w Chinach. W Polsce można ją spotkać na terenie całego kraju. Paciornica gruszowianka jest szkodnikiem gruszy.

Opis szkodnika

Jest to mała muchówka, długości ok. 3 mm, z długimi czułkami i nogami. Swym wyglądem może przypominać komara. Jaja są białe, wydłużone, widoczne przy użyciu lupy. Larwy walcowate, beznogie, kremowożółte. Zimują larwy w glebie. Wylot osobników dorosłych następuje wczesną wiosną. Po kilku dniach od wylotu samice składają jaja do wnętrza pąków kwiatowych. Wylęgające się z jaj larwy żerują wewnątrz zawiązków przez okres około miesiąca. W jednym zawiązku może żerować od kilku do kilkudziesięciu larw paciornicy. Wychodzenie i opadanie larw z uszkodzonych zawiązków odbywa się najczęściej do połowy czerwca. Larwy zagrzebują się w glebie, gdzie pozostają do następnego roku.

Objawy żerowania i szkodliwość

Na skutek żerowania larw paciornicy zawiązki początkowo szybciej rosną i przybierają kształt „jabłkowaty”. Wkrótce jednak przestają rosnąć, twardnieją, czernieją i opadają. W przypadku liczego występowania szkodnika obserwuje się opadanie zdrowych zawiązków na skutek ich ogładzania przez silniej rozwijające się zawiązki uszkodzone. Najsilniej są uszkodzane odmiany grusz późno kwitnące, np. Faworytka, Generał Leclerc, Triumf Packhama. Paciornica gruszowianka może powodować znaczne straty w plonie.

Metoda prowadzenia obserwacji

Paciornica gruszowianka niszcząc zawiązki owocowe powoduje straty w plonie. Po zauważeniu uszkodzeń w danym roku jest już za późno na zwalczanie szkodnika. Dlatego konieczne jest coroczne przeglądanie zawiązków, by uniknąć ewentualnych strat w roku następnym. Lustracje wykonuje się w sadzie gruszkowym pod koniec maja lub na początku czerwca. Należy przeglądać 10 zawiązków z 20 losowo wybranych drzew każdej odmiany (razem 200 zawiązków). **Próg zagrożenia stanowi 20 uszkodzonych zawiązków.** Zwalczanie należy wykonać wczesną wiosną następnego roku, w okresie lotu muchówek. Najodpowiedniejszym terminem zwalczania paciornicy gruszowianki jest faza zielonego pąka kwiatowego odmian grusz średnio wcześnie kwitnących. Przy licznych występowaniu szkodnika konieczne jest wykonanie dwóch zabiegów w odstępie 5-7 dni, preparatami dozwolonymi do ochrony gruszy.

Paciornica gruszowianka

Fot. 1. Paciornica gruszowianka

<http://mrec.ifas.ufl.edu/iso/pestalrt/7030230.jpg>

Fot. 2. Uszkodzone zawiązki gruszy na skutek żerowania larw paciornicy
http://apps.rhs.org.uk/advice/ACEImages/RHS_PUB0000030_911018.jpg

Fot. 3. Uszkodzony zawiązek gruszy ze znajdującymi się w środku larwami paciornicy gruszwianki
<http://www.gapphotos.com/images/WebPreview/0145/0145127.jpg>